

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створене "Українських Робітничих Вістей".

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непомічених в газеті рукописів не звертати, а, якщо допускать невразливість, то бажано звороту свої рукописи на випадок помилки та залучити поштову марку на її пересилку.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ НА ПОМІЧ СВОЇХ ГАЗЕТ.

На поклик "Українських Робітничих Вістей" о поміч відкликнулися товариші робітники по цілій Канаді. Про це свідчить четверта сторона цього числа "Українських Робітничих Вістей".

Робітники не чекали навіть місяця листопада, а почали збірку фондів для своєї газети зараз після проголошення місяця листопада місяцем "Укр. Роб. Вістей".

Робітники розуміють, що дійсно робітничая газета є їх найголовнішим зброєю, яке побилає ворогів робітництва на кождій кроці, що вона є тою шпалюкою, яка просікає колоче бодяче на шляху робітництва до його кращої будуччини.

Товариші, ми не варті будемо назви свідомих робітників, коли не забезпечимо існування нашої робітничої часописи! — пише до нас один товариш з західної Канади.

І се є найліпшою запорукою існування "Українських Робітничих Вістей".

Нехай кракати чорні круки на твою, робітнику, газету, нехай денунціюють її, але доки ти, робітнику, стоїш при ній, доти не страши її ті кракани. Вона перед ніким не склонить своєї голови, вона і далі буде стояти на сторожі твоїх, робітнику, прав.

Товариші! Нехай місяць листопад буде використаний для "Українських Робітничих Вістей" о скільки се є, лише можливо.

Нехай місяць листопад забезпечить фінансову сторону "Українських Робітничих Вістей" на довгий час! Нехай місяць листопад буде місяцем поширення "Українських Робітничих Вістей" серед українського робітництва по найдаліших закутках Канади.

Товариші! Знайте також, що нашим найголовнішим завданням не є втягти від невідомого і нечитаючого робітника доларя на пресовий фонд. Ні, найголовнішим нашим завданням є заставити того робітника передплатити "Українські Робітничі Вісті" і заставити його їх читати.

Нехай отже місяць листопад буде тим місяцем, що має придати для "Українських Робітничих Вістей" тисячі нових читачів!

То-ж за діло, товариші!

НОВА Авантура Проти Радянських Республік.

Американська новинарська агенція "Associated Press" надіслала з Варшави, під датою 29 жовтня, слідуючу телеграму до американських газет:

"Тутешнє совітське посольство оповістило сьогодні, що розпочався новий наїзд з польської території на Україну під проводом генерала Петлюри, протиборствуючого провідника. Війська Петлюри здобули міста Густині і Городок, а коло Каміньця Подільського ведеться завзята боротьба. (Густині лежить над Збручем, а Городок і Камінець Подільський над рікою Смотричем, около 40 кілометрів на схід від Збруча.)

Посольство говорить, що через границю переходять нові відділи військ Петлюри, при повнім співдїянні польських військових і залізничних властей.

Тутешнє совітське представництво зажадало вивіщення від польського міністерства заграничних справ.

А в іншій телеграмі з Варшави, з датою 30 жовтня, говорить ся, що нападці з Галичини на Радянську Україну петлюрівські війська нахалють ся під командою "генерала" Тютюнника, відомого на Україні як погромщика за часів панования петлюрівщини. Також в тій телеграмі сказано, що совітське посольство в Варшаві заявило, що совітське правительтво вважає сей напад петлюрівських частин з галицької території за повторене польського наїзду на Україну.

І тому совітське посольство внісло до польського міністерства заграничних справ протест проти цього польсько-петлюрівського нападу, на що те міністерство відповіло, що воно нічого не знає про сю подію, ані не бере за ню на себе ніякої відповідальности.

Знова телеграма з Риги під датою 5 листопада доносить на підставі вістей з Москви, написаних через Реваль, що петлюрівські війська заняли вже Камінець Подільський.

А інша телеграма з Варшави, з датою 7 листопада, доносить, що совітське посольство в Варшаві повторило своє запереченє вістей, що Петлюра заняв Камінець Подільський.

В тій самій телеграмі говорить ся також, що Українці в Східній Галичині лучать ся з Червоною армією проти Петлюри.

Всі вищє наведенє вісти показують, що проти Радянської України і взагалі проти радянської федерації підготовано нову авантуру. Оказуєть ся, що слухи були закиди радянських правительств, роблені шляхоцької Польщі і боярської Румунії, що вони помагають петлюрівським бандам в їх приготуваннях до нападу на Україну. Оказуєть ся, що Франція не для здавки вислала до Польщі і Румунії цілі потяги оружя і амуниції. Вона через тих своїх жандармів (Польщі і Румунії), зглядою через нанятих ними осіб — Петлюрів та Тютюнників — починає новий кровавий похід на радянські республіки.

Правда, польське правительтво мало заявити, що воно нічого не знає про сей виступ Петлюри і не бере за него відповідальности. Але хто повірить в ті слова? Адеж петлюрівські недобитки були в Польщі інтерновані і ще донедавна гинули

там з голоду та від пошестий. Навіть петлюрівські "урядовці" в Тарнові ще недавно не мали що їсти і кричали перед цілим світом: "Ратуйте, хто в Бога вірує!" Якеж, отже, ті гоні і голодні петлюрівські недобитки — шей до того інтерновані! — змогли нараз заявити ся узброєними на границі Радянської України і почати новий кровавий танець?! Як могли вони зробити се без відома і помочи польського правительства?

Завя польського правительства, що воно нічого не знає і не відає про нову петлюрівську авантуру, є звичайним буржуазно-дипломатичним викрутом. Петлюро і його банди уоружили і вислала на Радянську Україну сама шляхоцька Польща на приказ своєї покровительки, реакційної Франції. Буржуазія пустила на Україну Петлюру як гончого пса, щоб нащупати ґрунт на Радянській Україні, щоб спробувати, що з сего вийде. Петлюрівці-ж за польські, зглядою французські гроші підготовляли і підготовляють повстанє проти радянської влади на Україні. І найблизша будучність покаже, чи Петлюра, — хоч і висланий польськими панамі, — буде одиний в своїй авантурі, чи за ним, під ріжними претекстами, підуть походом на Радянські республіки Польща, Румунія і інші. Колиб стало ся се перше, що є мало правдоподібним, то нова петлюрівська авантура, яка сама по собі не представляє для радянської влади ніякої серйозної небезпеки, буде зліквідована в дуже скорім часі; коли-ж за петлюрівським опричниками мали би піти війською проти радянських республік і котрісь капіталістичні держави, то се було би ще одна велика кровава різня, котра невідомо ще які принесла би наслідки для цілої Європи. Бо пролетаріят радянських республік, хоч і страшно голодує сего року — вєстакі до послідній каплі крові броніи би свою власну державу перед капіталістичними наїздниками. А також певним є, що й пролетаріят європейських країн не сидіть би з заложеними руками в разі нового нападу буржуазної Європи на радянські республіки.

Та який би не був дальший хід подій, Петлюра під теперішню пору словинє ще раз ганебну ролю шляхоцького пахолка і бандита, що в інтересах польських панів і французьких банкірів, як і взагалі в інтересах євєсвітньої реакції — нападає на мирне населєне України і проливає кров українського селянина і робітника по обох боках боевої лінії. Ся його нова кровава авантура, устроєна за гроші навіть неукраїнської буржуазії, закінчить ся так само, як і минушого року, коли він ішов на Україну з польськими білогвардійцями — або ще й гірше. З неї не буде йому ніякого хісна, а навпаки, се може ще бути остаточною його загибєлюю.

ЛОЗИНСЬКИЙ І БРЕХНІ "УКР. ГОЛОСУ".

Читачам нашої газети відомо вже, що "Український Голос" заявив був свого часу в одній статі, що Петлюра не продав Польщі Галичини, бо, мовляв, нема на се документи. В статі "Як Петлюра продав Польщі Галичину" ми подали документи про продаж Петлюрою Галичини польським панам, на що "Укр. Голос" відповів ріжними дурними викрутами. Та що наведені нами документи були на місці, а "Укр. Голос" писав відомо брєхню або крутив на всі боки, свідчить навіть статя д-ра Михайла Лозинського п. н. "Галичина і договори Української Народної Республіки і Української Соціалістичної Радянської Республіки з Польщею", поміщена в американській "Свободі" з 2 листопада с. р. Лозинський пише так слїдує: "В "Свободі" і в "Українській Трибуні" зустріч я передруковані статі канадського "Українського Голосу" з твердженням, неначе Петлюра (себто правительтво Української Народної Республіки) не підписав ніякого докумєнту, на основі якого Польща могла би підносити свої права до української Галичини.

Читачі "Свободи" з моїх статей про Петлюру і його політику знають, що я не належу до тих, які з приводу нещасного союзу Петлюри з Польщею старають ся на голову Петлюри звалити все найгірше.

Тай отсю статю пишу я не тому, щоб кинути на Петлюру чорне світло, а тому, щоб вивістити правдивий стан справи.

А сей правдивий стан справи такий, що "Український Голос" помияєть ся, БО ДОКУМЕНТИ, В ЯКИХ ПЕТЛЮРА ЗРІК СЯ ГАЛИЧИНИ В КОРИСТЬ ПОЛЬЩІ, СПРАВДІ ІСТНУЮТЬ. (Підчеркненє наше. — Ред. "У.Р.В.")

Перший такий документ, се декларація з 2 грудня 1919 р., зложена Мисією Української Народної Республіки в Варшаві на руки делегатів польського правительства. До справи Галичини відносять ся два перші уступи декларації, які звучать:

"1) Територія Української Народної Республіки має бути установлена з такими кордонами: починаючи від Чорного моря по ріці Дністру і від Дністра між Польщею й Україною по ріці Збручу. Далі кордон Української Народної Республіки на території бувшої російської імперії має прийти до західно-північній Волині і остаточно вирішенє тут кордону залежатимє від вирішеня Мирової Конференції в Парижі. Далі на півночі, сході і півдні кордон буде установлений після опанування відповідних частей українським військом і відповідних переговорів з інтересованими державами.

"2) Національно-культурні права будуть забезпечені полякам на Україні в тім самім ступні, що Українцям в Польщі. Політичне становище Східної Галичини буде розвязанє польським правительством в порозуміню з представниками української народности, що замешкує сю провінцію".

Ся декларація говорить, що границя "між Польщею й Україною яде по ріці Збручу", — значить, уважє Галичину частю Польщі. Далі говорить декларація, що "політичне становище Східної Галичини буде розвязанє польським правительством", — значить, признає справу Галичини внутрішню справою Польщі.

Другий документ, се договір з 22. світня 1920 р., заключєний в Варшаві між польським правительством і правительством Української Народної Республіки. Артікул 17. сього договору звучить:

"І. Границі між Річю Посполитою Польською і Українською Народною Республікою означують ся таким способом: на північ від ріки Дністра зловж ріки Збруча, опісля зловж бувшої границі між Австро-Угорщиною й Росією до Вишгорода, від Вишгорода, на північ через Крем'янецькі узгір'я, відтак по лінії на схід від Здолбунова, опісля зловж східних адміністраційних границь рівєнського повіту, далі на північ зловж адміністраційної границі бувшої Мінської губернії до місця, де її перетінає ріка Припять, відтак-Припятью до її устья. Шлодо повіту рівєнського і дубенського пізніше наступить тіснійше порозумінє. Подрібне означенє границьної лінії повинно бути переведєне спеціальною польсько-українською комісією, зложеною з відповідних знавців".

Сей артікул варшавського договору — так само, як вище подана варшавська декларація — постановляє, що границя між Польщею й Україною має їти на північ від Дністра "зловж ріки Збруча, опісля зловж бувшої границі між Австро-Угорщиною й Росією", — значить, Галичину зачисляєть ся тут до Польщі".

* Число 210. з 9. вересня 1921, статя: "Хто продав Галичину". ** Число 123 з 30. вересня 1921, статя: "Голос з Америки".

Ось так пише не якийсь большевик, але один із стовпів петрушевичівщини, д-р. Лозинський, котрий для "Укр. Голосу" є авторитетом і котрого статі зі "Свободи" "Укр. Голос" часто передруковує. Так пише той Лозинський, котрий навіть не хоче "кинути на Петлюру чорне світло". Але "щоб вивістити правдивий стан справи", він вєстакі уважє за відповіднє заявити делікатно, що "Укр. Голос" "помияєть ся" (інакше-ж не випадаеть писати про своїх), і навести документи про відступленє Петлюрою Галичини Польщі.

Так бють "Укр. Голос" за його брєхні і свідоме обмануванє своїх читачів навіть найдорозші "Укр. Голосови" "народні діячі", навіть ті, перед котрими "Укр. Голос" клонить голову.

На закінченє скажємо ще також, що при кінці своєї статі Лозинський наводить також ті точки ріжського мирового договору, на підставі котрих Галичина — остане при Польщі. Однак сего факту ніхто ніколи не заперечував і у нас була поміщена особна статя про те, що заставило большевиків пристати на услівя ріжського мирового договору.

НА СТОРОЖІ МИРА І ГОСПОДАРЧОГО ВІДРОДЖЕНЯ

Врожай на Правобережній Україні, хліб, який може вратувати хлітє багатом мільонам робітників і селян радянських республік — є тим магнітом, який притягає зараз увагу всіх наших ворогів. Зрив продажманів, знищенє в огні пожеж, в крові і руїнах сього найдорожшого фонду робітничо-селянських республік — ось мрія бандітів малих і великих.

Сподівати ся якоїсь сильної небезпеки з боку внутрішніх протирадянських сил, з боку тих, з ким нам в попередні часи радянської влади доводило ся витримувати жорстоку громадянську боротьбу, з боку елементів бандітсько-куркульських нам особливо не доводиться. Розклад бандітизму, скарактеризований злачоу цілого ряду ватажків протирадянських повстань говорить за те, що без допомоги за меж Рад-республік, без сильного імпульсу звідти — нового вибуху бандітизму навряд чи можна чекати.

Се знаємо ми. Се знають петлюрівське отаманє і спекулянтське драгє за кордоном. Знають і пристосовують до того свою "тактику", відсточуючи та й відсточуючи в своїх профюванях і в своїх планах час "посполитого рушеня", загального повстаня, яке по їхньому мислєну вибухне на Україні то в ривний вєст, то перед живими, то зрештою сєсь після живих. Знають про се — і так само пристосовують свої плани ті штаби західної буржуазії, які в той час, коли дипломатія розмовляє з нами — розмовляють з силами нам протинними, постачаючи їх грошми, зброєю і всім потрібним для боротьби з Рад. владою.

Повторюємо — "свій" бандітизм, внутрішній рух нам не страшний. Але тим більше уваги нашої забиратимє справа охорони кордонів червоної землі від всяких можливостей.

Особливо цєспокойноє є у нас межа з Румунією, звідки час від часу проковзують до нас зорганізовані бандючки, не кажучи вже про одининок — а-

ВСКУЮ ШТАШАСЯ ЯЗИЦИ.

У великій тарпації опинив ся редактор "Укр. Голосу". Куди не обернеть ся, зі всіх боків бють його і чує й свої, а тут єще й осні з "Укр. Роб. Вістей" кусають. Ой, і болючож вкисла Оса! Простачок з "Укр. Голосу" скочив, як опарений. І дивно те, що Оса вкисла "Українську Трибуну", яка видаєть ся аж у Варшаві за польські гроші, а заболіло редактора "Укр. Голосу". Духовна рідиня, той не диво.

Діло в тім, що Київська Губернська Надзвичайна-Комісія викрила на Україні заговор тих "поетичних" людців, що зривають потяги та палять склади зі збіжжєм, а яких редактор "Укр. Голосу" називає "політичними противниками". Надзвичайна Комісія викрила, що сі "політичні противники" мали безосередню звязь з Петлюрою, Тютюнником і другим відділом штабу 6-ї польської армії, для яких вони отримували для своїх "політичних" цілей кріпій грошій також отруту і отруйні цигаретки.

"Українська Трибуна" у Варшаві подала розкритє сего заговору за радянськими часописями скорше, як ми могли довідати ся про се з самих радянських чи яких інших газет. Подаючи се за радянськими газетими, "Трибуна", офіційльний орган Петлюри, не тільки не заперечила звязку петлюрівських заговорників на Україні з другим відділом штабу 6-ї польської армії, але єще назвала Юдами і Азефами тих, що викрили та видали сей заговор радянській владі. Іншими словами, "Трибуна" старала ся зі всіх сил маніфєстувати перед польською шляхтою, що та не надармо утримє своїми марками і на своїй території голоду Петлюру, Тютюнника і інших бандітів, а навіть її саму. "Трибуну", через яких польський військовий штаб долавоть потяги та палять склади старчає "політичним противникам" радянської влади на Україні отруту і отруйні цигаретки.

А "Український Голос", який представляє собою шось в ролю другого виданя тої самої "Трибуни", бо передруковує її, як то кажуть, від дошки до дошки, також сєрдить ся на тих, що викрили сей заговор та називає їх собаками. Яке духове спорідненє: "Український Голос", "Українська Трибуна" і... штаб польської 6-ї армії. То ж і не диво, що коли Оса вкисла "Трибуну", то бль відчув і "Український Голос".

Після того, як стало відомо, що в Канаді мають відбутись домініальні вибори, "Укр. Голос" почав вихвалювати похід небеса правительтво Мієна. Скільки то добра не зазнали Українці з ласки того правительства... Навіть більше, як самі родовиті Канадійці. Лише послухайте "Укр. Голосу" з 21. вересня:

"В хвилю, коли з Канади навіть родовиті Канадійці не могли дістати дозволу на вїзд до Європи, канадське правительтво згодило ся на те, аби на мирову конференцію до Парижа вїхала з Канади делегація від канадських Українців".

Таких благодатій зазнали канадські Українці від правительства Бордена, а "по уступленю Бордена прем'єр Мієн далше заступає ся за Українцями".

Правда, читачу, що ви рахували за часів правління Бордена? Єсли не вірите "Укр. Гол.", то запитайте в кемпах для інтернованих. А прем'єр Мієн? О, се вєє просто наш батько... Він тільки про Українців і думає...

Особливо він дуже заступає ся за Українцями доти, доки ті "Українці" на чолі з редактором "Укр. Голосу" не пішли до него до готелю Роял Александра на "побаченє".

"А опися-шое-стало-ся-чи прем'єр Мієн шось зминув, чи, як кажуть ліхти-люди, редактор "Укр. Голосу" дістав на тім "побаченю" в "громадянку". Божити ся ми не будемо, що сему правда, але в слїдуєчій числі "Укр. Голосу" (після "побаченя") було написано на адресу Мієна, що "на двоє баба воробила".

Надармо редактор "Укр. Голосу" з шкїри лїз перед "побаченєм" в "приличний готель", вимислюючи в "Укр. Гол." з 5. жовтня українське населєне в Канаді. — 350 тисяч нас, Українців, є в Канаді пане, Мієн! Не поділаю! З котрого боку не заїде простачок з "Укр. Голосу", то все одно заплапа.

Послїжайте, пане редакторе, до штабу польської шестї армії за "цигаретками"... Не бійтесь, канадське правительтво дуже прихильно... Зрештою, як скажете, що ви не бандіт, а лише "політичний противник". А єсли-б воно вам не повірило і посміло арештувати вас як бандіта, то вам нема чого боятись, бо проти сего повстанє цілий світ.

Львівський "Вперед" доносить, що "рострійаний" большевиками і оплаканий "патріотами" поет Чупринка — жє. Та не тільки він жє, але і всі разом з ним арештовані жє. "Вперед" каже, що тепер тільки приготувлять ся слїдство в справі тих цигареток, які вони діставали від штабу польської армії.

Щож тепер буде з тими вінками, які чорносотенна прєса по обох боках океану зложила на грїб Чупринки? — Ех, норт би його забрав разом з большевиками. Саме роспалакались, настроїли свою чорносотенну кобзу на мінорний тон, а він — жє.

Скордпадського "Українське Слово" може вратувати ситуацію зі своїми вінками тим, що віднесе їх на грїб кайзерової жєнки... Богдан Лєпкий послідній сумний акорд своєї поезії, прив'язаної "Чупринці", який звучить:

Синте ви добрі діла, синте [достоїнні вінки] На грїб Чупринки... Може змінити на — ... синте достоїнні вінки На грїб кайзерової жєнки... Але що з своїми вінками та акордами зривлять плаксиві чорносотенні редактори і поети інших газет? Як жалі! Так солідарно почили були плакати, а тепер хоч бери та самим кури "цигаретки", вироблені в штабі польської 6-ї армії... Мусій.

Товариші! Все і всюди старайте ся поширювати свою робітничу часопис "Укр. Робітничі Вісті".